

Posudek vedoucího bakalářské práce Kateřiny Lopuchovské: Sovětská intervence do Československa v záznamech CIA

katedra dějin a didaktiky dějepisu Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy, Praha 2011

Téma, které si Kateřina Lopuchovská zvolila pro svou bakalářskou práci, je svrchovaně zajímavé a na základě amerických dokumentů dosud nebylo v České republice zpracováno. Lépe než poněkud zavádějící český název bakalářskou práci vystihuje její název v angličtině: USA and Soviet Intervention to Czechoslovakia. S využitím odtajněných a nedávno na internetu veřejně zpřístupněných dokumentů různých amerických institucí, a to nejen Ústřední zpravodajské služby (CIA), ale i Národní bezpečnostní rady (NSC), ministerstva zahraničních věcí (State Department) a dalších, se Kateřina Lopuchovská pokusila zmapovat postoje americké politiky k vývoji v Československu od prosince 1967 do září 1968. To se autorce bakalářské práce zdařilo, podle mého názoru však zbytečně mnoho místa věnovala líčení vlastního "Pražského jara" a postojů tzv. Varšavské pětky vůči němu. Se závěry bakalářské práce Kateřiny Lopuchovské však nemohu než souhlasit: USA v roce 1968 zjevně obětovaly své sympatie k československému "obrodnému procesu" vlastním velmocenským zájmům na stabilitě, respektive zlepšení vztahů s SSSR. Intervenci armád Varšavské smlouvy do ČSSR v srpnu 1968 USA sice odsoudily, ale jinak pouze "s lítostí" přihlížely. Dokonce v tichosti odvolaly stanovení data odchodu sovětských vojsk z ČSSR jako podmínky pro jednání o SALT. Objektivně ovšem nutno dodat, že již v říjnu 1968 poslanci československého parlamentu schválili smlouvu o "dočasném" pobytu sovětských vojsk na území ČSSR, čímž tuto případnou americkou podmínku znemožnili.

Jakkoli se Kateřině Lopuchovské podařilo naplnit hlavní záměr a smysl její bakalářské práce, zůstala mnoho dlužna její stylistické a jazykové podobě. Většina jazykových prohrěšků a stylistických nedostatků byla zřejmě způsobena časovou tísní při dokončování práce, nelze je však přehlížet, neboť se negativně podepsaly na konečné podobě předkládané bakalářské práce a nemohou neovlivnit její hodnocení. Ačkoliv vedoucí práce její autorce několikrát vytýkal nelogické odstavcování textu, nepodařilo se je autorce odstranit. Nemohu také přejít komolení jmen státníků v textu (namátkou Gromykov místo Gromyko na s. 35, Pogornyjho místo Podgorného na s. 34, Klokoc na s. 47 atp.). Zřejmě spěchem bylo zapříčiněno zařazení jedné strany textu dvakrát (srov. s. 45-46). Nejednotně jsou psána velká písmena (viz např. s. 38 či 54). S interpunkcí v češtině je autorka na štíru téměř na každé druhé stránce. Pro rok 1968 nelze používat adjektivum ruský jako synonymum adjektiva sovětský. Akumulace funkcí (s. 17) má zřejmě být kumulací, intrikář intrikánem (s. 18).

Autorka bakalářské práce předkládala jejímu vedoucímu text po malých částech a některé kapitoly jsem, bohužel, mohl číst až ve svázané konečné podobě bakalářské práce. Tu časová tíseň ovlivnila negativně hlavně po jazykové a stylistické stránce, což považuji za velkou škodu na jinak novátorském obsahu. Bakalářskou práci Kateřiny Lopuchovské doporučuji k obhajobě, nemohu však navrhnout lepší hodnocení než velmi dobře.

Praha, 17.5.2011

PhDr. Lubor Václavů